Plurlingvismo en la amerika regiono: defioj kaj realoj

Plurlingveco en nia regiono, lingvaj bariloj kaj agadoj estas temo historie mistaksata, ?ar multaj konsideras la amerikan regionon ofte nur dulingva a? maksimume trilingva, nome, pensante pri la lingvoj enkondukitaj de la koloniaj imperioj de la pasintaj jarcentoj.

Tamen, la?longe de la jaroj oni ekkonsciis pri tio ke la plurlingva karaktero de la amerika indi?ena mondo estas tiom evidenta ke ne bezonatas insisti pri la vitala graveco de tiu ?i realo. Kaj pri la fakto, ne eblas nuntempe imagi demokratian politikon rilate la originajn popolojn sen emfazi la prilingvajn aspektojn.

Pro tio estas esperige konstati ke jam de pluraj jaroj oni ekkomencis agadojn por edukado dulingva ?e indi?enoj, kun diversaj nuancoj kaj celoj; unue temis pri aspiro je transira dulingvismo kiu donis al la gepatra lingvo la rolon de eta ?tupo por lerni aliajn lingvojn majoritatan kaj oficialan kiu permesus aliron al la oficiala eduka sistemo.

En posta etapo oni agadis por dulingvismo kapabla provizi tenilon kaj evoluvojon da?rigeblan al koncernaj etnoj, tezo da?re aktuala kiu ?uas akcepton pli kaj pli de indi?enaj organizoj.

Oni devas diri ke tiu ?i speca dulingvismo favoras oficialigon regionan de la a?toktonaj lingvoj kiel supera formo rekona flanke de la ?tato. Nu, ?ajne estas vojo irebla.

Kreskas la opinio ke la indi?enaj lingvoj devas eniri la nuntempan mondon kiel klara bezono etendigi ?in, sed samtempe rolas tiom da faktoroj malsimilaj ke valida planado tiusence devus kovri plurajn aspektojn en sama tempo. Anta??ujoj kaj obstakloj, tamen, limigas la uzon de tiuj lingvoj.

Spite al tio, eblas anta?supozi ke ani?o de la indi?enaj lingvoj al la nuntempa mondo ne nur realigeblas, sed necesas por eviti konstantan formovi?on, kaj sekvan perdon, kio ja estas realo konstatebla en pluraj raportoj de fakaj organizoj pri malapero de lingvoj dum aliaj minacatas.

---

https://www.radiohc.cu/eo/noticias/cultura/19743-plurlingvismo-en-la-amerika-regiono-defioj-kaj-realoj

Radio Habana Cuba